

ИСТРАЖИВАЊЕ О ОДГОВОРНОМ/ПРАВНОМ ЛИЦУ ПРОТИВ КОГА ЈЕ ЗАВРШЕН ПРЕТХОДНИ ПОСТУПАК ЗА ПРИВРЕДНИ ПРЕСТУП

ПРАВНИ ОСНОВ

У складу са Законом о званичној статистици „Службени гласник РС“, бр. 104/09, од 16.12.2009. године, и Уредбом о утврђивању појединих статистичких истраживања „Службени гласник РС“, бр.110/09, од 28.12.2009. године, Републички завод за статистику спроводи статистичка истраживања о учиниоцима привредних преступа:

- О одговорном лицу против кога је завршен претходни поступак за привредни преступ (СП-1)
- О правном лицу против кога је завршен претходни поступак за привредни преступ (СП-3)

МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ

Циљ и садржај статистичког истраживања

Циљ истраживања је прикупљање података о пријављеним учиниоцима привредних преступа.

За одговорна и правна лица према којима је претходни поступак за привредни преступ завршен прикупљају се подаци о врсти привредног преступа, о врсти одлуке – поднет оптужни предлог и одбачена пријава, о трајању поступка и подносиоцу пријаве за привредни преступ.

Извештајне јединице, јединице посматрања

Извештајне јединице које попуњавају и достављају статистичке обрасце су: надлежна основна и виша јавна тужилаштва.

Образац СП-1 (за одговорно лице) попуњава се у надлежном јавном тужилаштву када је јавни тужилац/заменик у спису констатовао да је завршен поступак одлуком којом је: одбачена пријава или поднет оптужни предлог.

Образац СП-3 (за правно лице) попуњава се у надлежном јавном тужилаштву када је јавни тужилац/заменик у спису констатовао да је завршен поступак одлуком којом је: одбачена пријава или поднет оптужни предлог.

Јединица посматрања је одговорно/правно лице учинилац привредног преступа.

Као „одговорна лица–учиниоци привредних преступа“ сматрају се одговорна лица у правном лицу, која су повредила правила о привредном и финансијском пословању, против којих је поступак по пријави за привредни преступ завршен.

Као „правно лице–учинилац привредног преступа“ сматрају се правна лица која су повредила правила о привредном и финансијском пословању, против кога је поступак по пријави за привредни преступ завршен.

Сматра се да је „пријављено лице“ оно одговорно, односно правно лице–учинилац привредног преступа против кога је поступак по пријави за привредни преступ завршен одлуком надлежног јавног тужилаштва којом је или одбачена пријава или је поднет оптужни предлог.

Ако је једно одговорно, односно правно лице учинило више привредних преступа у стицају, прикупљају се подаци само о најтежем привредном преступу.

Ако је више одговорних, односно правних лица учествовало у извршењу једног привредног преступа, сваки се учесник сматра јединицом посматрања, те се исти привредни преступ евидентира као обележје код сваког учесника.

Под појмом „врста одлуке“ подразумева се она одлука надлежног јавног тужилаштва којом је поступак завршен.

Обухват истраживања

Статистичким истраживањима о учиниоцима привредних преступа обухваћена су сва одговорна и правна лица против којих је поднета пријава за привредни преступ и окончан поступак за привредни преступ у надлежном јавном тужилаштву. Према томе, статистичким истраживањима обухваћена је целокупна надлежност јавних тужилаштва и судова у поступку решавања привредних преступа.

Истраживањима су обухваћени прописи, при чему се подразумевају све релевантне правне одредбе садржане у законима и уредбама донесеним на основу закона, а који предвиђају кажњавање за привредни преступ.

Метод, време и извори за прикупљање података

Време посматрања је календарска година. Периодика истраживања је годишња, с тим да се подаци прикупљају месечно. Метод прикупљања података је извештајни и за прву фазу поступка код јавних тужилаштава, као извештајних јединица, спроводи се путем образаца СП-1 и СП-3. Попуњавање образаца обавља се у моменту окончања поступка. Основни извори из којих се преузимају подаци су коначне одлуке јавног тужилаштва.

Републички завод за статистику прописује методологију за спровођење истраживања; праве се обрасци и методолошка упутства и достављају извештајним јединицама (надлежним јавним тужилаштвима). Попуњени обрасци враћају се Републичком заводу за статистику, где се обавља контрола обухвата и тачности података, шифрирање, унос података, логичка и рачунска контрола. На крају се објављују резултати истраживања.

Обавеза заштите индивидуалних података

Подаци добијени од јавних тужилаштава о пријављеним учиниоцима привредних преступа, представљају службену тајну и не могу се појединачно објављивати. Корисницима могу бити доступни само подаци агрегирани на одређеним класификационим нивоима.

Списак и дефиниције основних обележја – индикатора

Према *Закону о привредним преступима*, *привредним преступом* сматра се друштвено штетна повреда прописа о привредном или финансијском пословању коју је учинило правно лице и одговорно лице у правном лицу, која је проузроковала или је могла проузроковати теже последице и која је прописом надлежног органа одређена као привредни преступ (чл. 2, став 1. Закона о привредним преступима).

Одговорним лицем, у смислу овог закона, сматра се лице коме је поверен одређен круг послова у области привредног или финансијског пословања у правном лицу.

Правно лице је одговорно за привредни преступ ако је до извршења привредног преступа дошло радњом или пропуштањем дужног надзора од стране органа управљања или одговорног лица, или радњом другог лица које је било овлашћено да поступа у име правног лица.

Називи и врсте *јавних тужилаштава* дати су према Закону о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава.

Ниво репрезентативности података

Подаци о привредним преступима одговорних/правних лица под називом „Пријаве за привредни преступ“ добијени су на основу статистичких истраживања спроведених путем образаца СП-1 и СП-3 и објављују се на нивоу Републике Србије, централне Србије и АП Војводине. Поједини подаци приказују се на нивоу основног и вишег јавног тужилаштва.

Усаглашеност са међународним препорукама, стандардима и праксом

Не постоје међународне препоруке за ова истраживања.

ОПИС ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИСТРАЖИВАЊА

Органи за спровођење истраживања

У реализацији овог истраживања учествују запослени у Групи за правосудну и родну статистику РЗС, као и запослени у 5 подручних одељења на територији АП Војводине Републичког завода за статистику.

У Заводу се прописује комплетна методологија за спровођење истраживања, врши се израда и ажурирање неопходних методолошких инструмената (образац, упутство за попуњавање), који се достављају извештајним јединицама (надлежним јавним тужилаштвима). Поред тога, Завод обавља и контролу обухвата и тачности података, шифрирање, унос слогова података, логичку и рачунску контролу истих. Завршна фаза је објављивање резултата истраживања.

Обавезност давања података

Обавеза давања података темељи се на члану 26, а казнене одредбе за одбијање давања података или давање непотпуних и нетачних података на члану 52. Закона о званичној статистици („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009).

Роковник основних фаза спровођења истраживања, укључујући и публикување

- У РЗС-у, у децембру, припремају се и штампају образац СП-1 и СП-3, за све извештајне јединице на територији Србије за наредну годину;
- Крајем децембра и почетком јануара обавља се дистрибуција образаца извештајним јединицама;
- Рок за достављање података за претходну годину за АП Војводину је до 1. априла текуће године;
- Рок за унос података за централну Србију (у РЗС-у) је 1. мај текуће године;
- Први резултати истраживања објављују се у Саопштењу, а рок за њихову објаву је 31. август.
- Подаци у Билтену објављују се крајем децембра.

ИНСТРУМЕНТИ ИСТРАЖИВАЊА

Упитник

За ово истраживање направљен је образац СП-1 Упитник за одговорно лице, против кога је завршен претходни поступак за привредни преступ и образац СП-3 Упитник за правно лице, против кога је завршен претходни поступак за привредни преступ, и садрже податке:

- **о одговорном/правном лицу за привредни преступ:** делатност правног лица, занимање правног лица;
- **о привредном преступу и преступу:** назив закона, односно уредбе, ко је поднео пријаву и врста одлуке;
- **о трајању преступа:** датум подношења пријаве и датум доношења одлуке.

Упутство за попуњавање упитника

Детаљно упутство за попуњавање обрасца налази се у методолошком материјалу (СЗС), скраћена верзија упутства повремено се доставља извештајним јединицама уз обрасце СП-1 и СП-3.

Списак номенклатура и класификација у истраживању

За ова истраживања користи се Јединствена класификација привредних преступа, коју је прописао РЗС. Подаци о привредним преступима приказани су према врсти привредног преступа. *Класификацијом су обухваћени сви релевантни инциденти који предвиђају кажњавање за привредне преступе.*

Методологија и методолошки материјали раније су били објављивани у Савезном заводу за статистику у оквиру публикације „Методолошки материјали“.

Списак публикација

Подаци се објављују:

- на веб сајту Завода,
- у редовним публикацијама: Саопштење, Билтен, Статистички годишњак, Статистички календар, као и у осталим пригодним публикацијама.

За додатна објашњења и информације обратити се на телефон: 011-241-2922, локал 298.